

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศ
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

ความหมายของความต้องการ

ความต้องการเป็นแรงจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมซึ่งนำไปยังในสิ่งที่ตนพึงพอใจ ความต้องการนี้เกิดจากแรงกระตุ้นภายในของบุคคล บางครั้งเกิดจากสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ทางสังคม เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการได้ระดับหนึ่งแล้วก็จะมีความต้องการในขั้นที่สูงขึ้นต่อไปอีก มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความต้องการ (Needs) ไว้ดังนี้

คอฟแมน (Kaufman อ้างถึงในปาริชาติ วรมิศร์. 2538 : 16) กล่าวถึงความต้องการ (Needs) ว่าหมายถึง ช่องว่าง (Gap) ระหว่างผลผลิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับผลผลิตที่เราต้องการโดยนำช่องว่างที่ได้รับมาจัดลำดับความสำคัญ แล้วเลือกสิ่งที่สำคัญที่สุดที่เป็นความต้องการทำก่อน

มาสโลว์ (Maslow อ้างถึงในมุกดา ศรียงค์. 2539 : 230) กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์ว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการในการแสวงหาสิ่งแปลกๆ ใหม่ ๆ และความต้องการนี้จะพัฒนาขึ้นตามลำดับต่อไปเรื่อยๆ แม้ว่าตนเองหรือบุคคลอื่นจะรู้ตัวหรือมองเห็นหรือไม่ก็ตาม ชีวิตของบุคคลจะมีความต้องการตามลำดับขั้นโดยมีความต้องการเป็นพื้นฐานเป็นลำดับแรก เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานแล้วจึงมีความต้องการขั้นสูงต่อไปตามลำดับโดยไม่ข้ามขั้น

เมอร์เลย์ (Murray อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล. 2541 : 141) ได้สร้างทฤษฎีความต้องการ โดยถือว่าความต้องการเป็นพื้นฐานที่จะทำให้เกิดแรงขับหรือแรงจูงใจซึ่งเป็นผล

ให้มนุษย์เราแสดงพฤติกรรมไปในทิศทางที่นำไปสู่เป้าหมาย โดยได้แบ่งความต้องการทางจิตวิทยาของบุคคลปกติที่ยังใช้อยู่ในปัจจุบันว่ามีดังนี้ ความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์ ความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับคนอื่น ความต้องการความก้าวหน้า ความต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเอง ความต้องการที่จะมีอิทธิพลหรือบังคับผู้อื่น และความต้องการที่จะปกป้องคุ้มครองรักษาผู้อื่น

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

ความต้องการเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้มนุษย์เกิดความปรารถนาที่จะสนองตอบต่อความต้องการนั้นบุคคลที่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจะมีแนวทางในการปฏิบัติงานที่แน่นอนระดับในการทำงานจะสม่ำเสมอ และมีผลการปฏิบัติงานสูงกว่าบุคคลที่ไม่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน จึงอาจกล่าวได้ว่า แรงจูงใจในการทำงานเป็นเสมือนพลังกระตุ้นพฤติกรรมให้แต่ละบุคคลใช้ความสามารถในการปฏิบัติงานไปในทิศทางที่นำไปสู่เป้าหมาย ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการที่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายมีดังนี้

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow อ้างถึงใน พรรณี ช. เจนจิต. 2538 : 461 - 471) สรุปความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ชั้น คือ

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Need) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ได้แก่ อาหาร อากาศ น้ำ การพักผ่อน การออกกำลังกาย เครื่องนุ่งห่ม ที่พักอาศัย อุณหภูมิที่เหมาะสมกับร่างกาย เป็นต้น ความต้องการระดับนี้ถ้าไม่ได้รับการตอบสนองก็จะมีผลต่อแรงจูงใจในความต้องการระดับอื่นน้อยมาก

ขั้นที่ 2 ความต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety and Security) เป็นความต้องการเพื่อให้ตนอยู่รอด ความต้องการนี้เป็นการปกป้องอันตราย ความกลัวและการถอดถอนจากตำแหน่ง ทุกคนปรารถนาที่จะมีอิสระจากภัยอันตรายต่างๆ ในทุกๆ ด้าน

ขั้นที่ 3 ความต้องการความรักและเป็นเจ้าของ (Love and Belonging) เมื่อความต้องการในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์จะมีความต้องการทางสังคม ต้องการความรักและความเป็นเจ้าของบุคคลอื่นในสังคม

ขั้นที่ 4 ความต้องการจะเป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่อง (Self Esteem) เป็นความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณค่าทั้งในสายตาดตนเอง และในสายตาของผู้อื่นเป็นความต้องการการยอมรับ มีเกียรติ มีอำนาจและมีชื่อเสียงในสังคม การที่ได้รับการยกย่องจะทำให้เกิดความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง จึงเป็นแรงจูงใจให้บุคคลกระทำกิจกรรมเพื่อสังคมอาสาสมัครหรือฟันฝ่าอุปสรรคเพื่อให้ได้รับการยกย่อง

ขั้นที่ 5 ความต้องการที่จะตระหนักในความสามารถของตนเอง (Self Actualization) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดที่บุคคลพยายามกระทำสิ่งต่างๆ เพื่อพิสูจน์ศักยภาพของตนเอง เป็นการสร้างความภาคภูมิใจให้กับตนเอง เข้าใจถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด

ของตน พร้อมทั้งจะเปิดเผยตนเอง จึงถือว่าเป็นการค้นพบตนเอง และการค้นพบตนเองเป็นความสุขที่แท้จริง เป็นความต้องการขั้นสูงสุด

การนำทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow) ไปใช้ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนนั้น ผู้บริหารต้องดำเนินการให้ครูผู้สอนได้รับการตอบสนองขั้นต้นในระดับที่น่าพอใจ เช่น การจัดสวัสดิการด้านอาหาร ที่พักอาศัย เงินเดือนและค่าตอบแทน และจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานซึ่งจะเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความต้องการในระดับที่สูงขึ้น เป็นต้นว่าความต้องการความมั่นคงในอาชีพ ความต้องการเป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่อง ความต้องการที่จะตระหนักในความสามารถของตนเอง

ความต้องการตามแนวความคิดของ เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg อ้างถึงใน วินัย สมมิตร. 2525 : 53) ได้พบเครื่องกระตุ้นที่จะทำให้คนรักงาน หรือชอบงาน คือ ความสำเร็จของงาน การได้รับการยกย่อง ความก้าวหน้า ลักษณะของงาน ความเป็นไปได้ที่จะได้ก้าวหน้า และความรับผิดชอบเรียกว่าปัจจัยกระตุ้น (Motivational Factors) และปัจจัยค้ำจุน (Maintenance Factors) เช่น การบังคับบัญชา ความมั่นคงของงาน ความมั่นคงส่วนตัว สภาพการทำงาน และสถานะทางสังคม

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า ความต้องการเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่ง ที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดการตอบสนองความต้องการทางกาย อารมณ์ สังคม และเกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงาน ความต้องการเป็นแรงผลักดันให้มนุษย์ดิ้นรนต่อสู้ และทำทุกอย่างเพื่อสนองความต้องการของตน การดิ้นรนต่อสู้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับระดับความต้องการของแต่ละบุคคล จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาถึงความต้องการของมนุษย์เพื่อนำไปใช้ในการสร้างสัมพันธภาพและความเข้าใจอันดีตามหลักมนุษยสัมพันธ์ จะสามารถสนองความต้องการของบุคคลได้ถูกต้อง ในความต้องการด้านสังคม เมื่อเป็นที่ยอมรับของสังคมก็จะเกิดความภาคภูมิใจ มีความรับผิดชอบ รักษาผลประโยชน์ของสังคมอย่างเต็มที่ ความต้องการนี้จึง หมายถึง แรงจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมซึ่งนำไปยังในสิ่งที่ตนพึงพอใจ เป็นความประสงค์ของครูที่จะพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศ

ความหมายของการนิเทศ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 222 - 223) กล่าวว่า การนิเทศมาจากภาษาอังกฤษว่า Supervision ตามรูปศัพท์ หมายถึง การให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือ

และร่วมมือกับครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

กชมน สถาปิตานนท์ (2546 : 42) กล่าวถึง การนิเทศการศึกษาว่า หมายถึง การสร้างขวัญและกำลังใจของครู การพัฒนาหลักสูตร การเลือกและการปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ตลอดจนการบริการที่ทำให้ครูปฏิบัติหน้าที่ได้ดีขึ้น ส่วนการนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษา โดยการนิเทศการสอนเน้นที่การช่วยเหลือแนะนำ ชี้แจงบริการ และปรับปรุงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน มิได้หมายถึง การปรับปรุงการศึกษาทั้งระบบ ผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศการสอน จึงมีภารกิจและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับครูผู้สอนโดยตรง

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538 : 3) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่าเป็น กระบวนการทำงาน และความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ เพื่อประสิทธิภาพอันสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

ชารี มณีศรี (2542 : 22) ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา เป็น กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน (Learning - Teaching Situation) ความสำเร็จของงานนี้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เป็นการร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องโดยใช้หลักประชาธิปไตยในการนิเทศ

วิวัฒน์ ตูจ่างค์ (2542 : 4) ได้กล่าวว่า การนิเทศเป็นกระบวนการของการศึกษาที่มุ่งจะส่งเสริม ให้การสนับสนุน และพัฒนามาตรฐานโดยเฉพาะผู้นิเทศจะต้องมีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะต่างๆ ในการนิเทศ มีขวัญกำลังใจ ให้ความร่วมมือร่วมใจจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่จะเป็นตัวแทนในการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานไปสู่เป้าหมาย สามารถพัฒนาตนเองในด้านความคิด ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้เป็นอย่างดี

อัญชลี โพธิ์ทอง (2544 : 66) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า การนิเทศเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหาร เป็นงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกัน ในทุกฝ่ายในการดำเนินการสร้าง แนะนำและปรับปรุงคุณภาพของการสอนให้มีประสิทธิภาพ

กูด (Good. 1973 : 539 อ้างถึงใน พัทณี วิสุทธิมรรค. 2543 : 13) สรุป ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า หมายถึง ความพยายามของบุคลากรฝ่ายการศึกษาในการแนะนำครู ให้รู้จักวิธีปรับปรุงการสอนเพื่อความเจริญงอกงามในวิชาชีพทางการศึกษา ช่วยพัฒนาครูในการเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีสอนและการประเมินผลการสอน

ชาญชัย อาจิสมาจาร (ม.ป.ป. : 3) ได้ให้คำจำกัดความของการนิเทศการสอนว่าเป็นกระบวนการของการทำงานกับครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อให้มีประสิทธิภาพ ผู้นิเทศต้องใช้ความรู้ของการจัดองค์การ ภาวะผู้นำ การสื่อความหมาย และหลักการสอน ในขณะที่เขาทำงานกับครูในชั้นเรียน และปรับปรุงการเรียนการสอนโดยการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

นิพนธ์ ไทพานิช (2535 : 14) กล่าวว่า นิเทศการสอน หมายถึง กระบวนการ และความคิดรวบยอด (Concept) เพื่อที่จะปรับปรุงการสอนของครูเพื่อผลประโยชน์ของนักเรียน ในอันที่จะเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ให้สูงขึ้น นอกจากนี้ การนิเทศการสอน เป็นการเกี่ยวข้องกับครูโดยตรงด้วยการใช้กิจกรรมการนิเทศที่ผสมผสานกันทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

อาย และคณะ (Eye and Others) (อ้างถึงใน รัชนี้ ชาวพระไพโร. 2538 : 18) ได้ให้คำจำกัดความของการนิเทศการสอนไว้ว่า การนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร โรงเรียนซึ่งมีจุดมุ่งหมายเบื้องต้น เน้นถึงผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอนที่เหมาะสมซึ่งเป็นการคาดหวังของระบบโรงเรียน

จันทร์ธานี สงวนนาม (2545 : 153) ให้ความหมายของนิเทศภายในว่า หมายถึง ความพยายามทุกชนิดของผู้บริหารในการปรับปรุง ส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอน ภายในสถานศึกษาให้ดีขึ้น เป็นการเพิ่มพลังการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งให้ครูมีความก้าวหน้า ในวิชาชีพ ผลสุดท้ายก็คือ การศึกษาของเด็กก้าวหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของการนิเทศการศึกษา การนิเทศการสอน และการนิเทศภายใน สถานศึกษา สรุปได้ว่า การนิเทศการสอน หมายถึง กระบวนการจัดการบริหารการศึกษา เพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกับครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ของการศึกษา

จุดมุ่งหมายของการนิเทศ

ในการนิเทศการศึกษานั้นจำเป็นต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การดำเนินงานนั้นบรรลุ ได้อย่างรวดเร็ว ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา และการนิเทศ การสอนไว้ดังนี้

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 264) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ 6 ประการ คือ

- (1) เพื่อช่วยให้ครูค้นหาและรู้จักวิธีการทำงานด้วยตนเอง
- (2) เพื่อช่วยให้ครูรู้จักแยกแยะ วิเคราะห์ปัญหาของตนเองโดยช่วยให้ครูรู้ว่า อะไรที่เป็นปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ และจะแก้ปัญหานั้นอย่างไร
- (3) เพื่อช่วยให้ครูรู้สึกมั่นคงในอาชีพและมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน
- (4) เพื่อช่วยให้ครูคุ้นเคยกับแหล่งวิทยาการ และสามารถไปใช้ในการเรียน การสอนได้
- (5) ช่วยเผยแพร่ให้ชุมชนเข้าใจถึงแผนการศึกษาของโรงเรียน และให้การ สนับสนุนโรงเรียน

(6) ช่วยให้ครูเข้าใจถึงปรัชญา และความต้องการทางการศึกษา
 สัจด์ อุทรานันท์ (2530 : 35) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศไว้ 4 ประการ
 ดังนี้

(1) เพื่อพัฒนาคน การนิเทศการศึกษาเป็นการให้คำแนะนำช่วยเหลือให้คน
 ในองค์กรนั้น มีความรู้ความสามารถในการทำงานให้ดีขึ้น

(2) เพื่อพัฒนางาน การนิเทศการศึกษาเป็นการสร้างสรรค์วิธีการทำงานให้มี
 ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(3) เพื่อประสานสัมพันธ์ การนิเทศการศึกษาเป็นการสร้างความร่วมมือสร้าง
 ความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนความเข้าใจระหว่างกลุ่มคนกับสังคม

(4) เพื่อประสานสัมพันธ์ การนิเทศการศึกษาเป็นการสร้างความมั่นใจ ความ
 สบายใจและมีกำลังใจในการทำงาน

นอกจากนั้น ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2538 : 14) ได้สรุปความมุ่งหมายของการนิเทศ
 การสอนไว้ดังนี้

(1) ความมุ่งหมายสูงสุดของการนิเทศการสอน คือ การส่งเสริมความเจริญ
 ของนักเรียนและการปรับปรุงสังคมในที่สุด

(2) ความมุ่งหมายทั่วไปอันดับที่สองของการนิเทศการสอน คือ การใช้ความ
 เป็นผู้นำอย่างต่อเนื่อง มั่นคง และมีความแน่วแน่ที่จะดัดแปลงโครงการทางการศึกษาให้เหมาะสม

(3) ความมุ่งหมายอีกประการหนึ่งของการนิเทศการสอน คือ การพัฒนา
 สิ่งต่างๆ ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2536 : 8) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศ
 การสอนเป็นการมุ่งปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน ซึ่งมีดังนี้

(1) เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู

1) การนิเทศการสอนให้ข้อมูลแก่ครูในด้านการสอน เพื่อครูจะได้ใช้เป็น
 แนวทางในการปรับปรุงการสอนของตน

2) การนิเทศการสอน ช่วยให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถในด้
 การสอน

(2) เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

1) เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอนในโรงเรียน

2) เพื่อคุณภาพของนักเรียน

(3) เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน

(4) เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน

กล่าวโดยสรุป การนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอนต่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อการแก้ไข ปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แม้การนิเทศการศึกษาจะกล่าวถึงระบบเป็นส่วนใหญ่ แต่จุดมุ่งหมายโดยรวมก็เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

ลักษณะงานนิเทศการศึกษา

แฮร์ริส (Harris. 1985) ได้แบ่งลักษณะงานนิเทศเป็น 10 งาน คือ

- (1) งานนิเทศเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ การจัดทำแผนงานเกี่ยวกับออกแบบปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน โดยพิจารณาถึงความต้องการของตลาด ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความต้องการของผู้เรียนประกอบด้วย
- (2) การนิเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดทำแผนงานเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ การแปลความหมายของหลักสูตรเป็นพฤติกรรมการเรียนการสอน การแนะนำการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้องเหมาะสม
- (3) การนิเทศเกี่ยวกับการเลือกสรรบุคลากร เป็นการจัดให้มีคณะบุคคล เพื่อรับผิดชอบในกิจกรรมต่างๆ ของการทำกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการคัดเลือก การบรรจุ การทดสอบและการพัฒนาบุคลากร
- (4) การนิเทศเกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ การจัดให้มีวัสดุ สื่อการเรียนการสอนให้พอเพียงกับความจำเป็นในการใช้เรียนรู้ เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
- (5) การนิเทศเกี่ยวกับการจัดทำวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ การจัดซื้อและจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่เหมาะสมในการเรียนการสอน
- (6) การจัดอบรมบุคลากรประจำการ จัดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้า และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
- (7) การประชุมนิเทศ จัดให้มีความรู้เบื้องต้นแก่ครูใหม่ เพื่อให้สามารถเข้าใจ และปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน
- (8) งานนิเทศการบริการพิเศษ เป็นการจัดบริการอื่นๆ เพื่อสนับสนุนการสอน รวมทั้งงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร นโยบาย แนวปฏิบัติในการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ในสถานศึกษา
- (9) งานนิเทศเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชนให้มีความเข้าใจ รวมทั้งการดำเนินการด้านบริการการศึกษาให้ชุมชน
- (10) งานประเมินผล เป็นการประเมินผลการสอนทั้งก่อน ระหว่าง และหลังเรียน เพื่อนำมาปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

แต่งงานนิเทศการสอนซึ่งเป็นงานนิเทศภายในสถานศึกษา จะมุ่งมั่นในด้านวิชาการ ในด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นสำคัญ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2546 : 226) และได้กำหนดขอบข่ายของงานไว้ ดังนี้

- (1) งานด้านหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้
- (2) งานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- (3) งานจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ
- (4) งานวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการเรียน

ความต้องการนิเทศการศึกษา

ความต้องการของมนุษย์สรุปได้มี 2 ประการ คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย และความต้องการทางด้านจิตใจ การเรียนรู้ความต้องการของคนในสภาพการณ์ต่างๆ เป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การวางคนได้ถูกต้องกับงาน ทำให้งานสำเร็จด้วยดี ผู้นิเทศการศึกษาจึงต้องศึกษาเรื่องแรงจูงใจ หรือความต้องการของคนที่เกี่ยวข้องว่าต้องการอะไร หากครูผู้สอนมีความพึงพอใจ เพราะความต้องการของครูได้รับการตอบสนอง ทำให้ครูปฏิบัติงานอย่างมีความสุข งานการสอนก็ประสบผลสำเร็จ การนิเทศการศึกษาจึงจำเป็นต้องศึกษาถึงความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูเป็นสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 102) ได้กล่าวถึงความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูว่า เพื่อจะได้นำความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่รับการนิเทศไปใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอันประกอบด้วยเรื่อง หลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

บุคลากรทางการนิเทศการสอน

การนิเทศการสอนจะสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้นั้น จำเป็นต้องมีบุคลากรในการดำเนินการนิเทศ ซึ่งประกอบไปด้วยบุคลากรหลายฝ่าย และแต่ละฝ่ายจะเกี่ยวข้องกับการนิเทศในลักษณะที่แตกต่างกันตามบทบาทหน้าที่ของตน

กชมน สถาปิตานนท์ (2546 : 47 - 48) กล่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่าการนิเทศการสอนจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขึ้นอยู่กับบุคลากรที่มีหน้าที่ในการนิเทศการสอน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา หรือหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ ครูผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญหรือมีความชำนาญเฉพาะเรื่องบุคลากรทั้ง 4 กลุ่ม ดำเนินงานโดยอาศัยความร่วมมือและการวางแผนร่วมกันและแต่ละกลุ่มจะต้องมีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น

ไวล์ และดอนดี (Wiles และ Dondi อ้างถึงใน ชาญชัย อาจิณสมาจาร. ม.ป.ป. : 8) ได้กล่าวถึงผู้นิเทศการสอนไว้ว่า “บุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่ว่าเขาจะมีตำแหน่งอะไรซึ่งทำหน้าที่ในตำแหน่งการนิเทศในระบบโรงเรียน ตำแหน่งเหล่านี้อาจรวมถึงอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หัวหน้าหมวด ผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษา ผู้อำนวยการหลักสูตรเป็นหน้าที่ไม่ใช่แค่ตำแหน่งอย่างเดียวที่บ่งบอกถึงผู้นิเทศการศึกษา” ดังนั้น ผู้นิเทศการสอนจึงเป็นบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากองค์กรของโรงเรียน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการทำงานกับครู เพื่อเพิ่มคุณภาพของการเรียนรู้ของนักเรียนโดยผ่านทาง การปรับปรุงการเรียนการสอน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2538 : 49 - 53) กล่าวว่า ผู้ที่เป็นบุคคลสำคัญในการทำหน้าที่นิเทศการสอน คือ คณะบุคลากรที่จัดการนิเทศจากภายนอกสถานศึกษา ได้แก่ศึกษานิเทศก์ และคณะบุคลากรที่จัดการนิเทศจากภายในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา ครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนแต่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านมีประสบการณ์ในการสอน สามารถสาธิตหรือให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อนร่วมงานได้ และผู้เชี่ยวชาญที่เชิญมาเป็นวิทยากรเฉพาะด้าน

สรุปได้ว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอนประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ช่วยทางวิชาการ หัวหน้าหมวด หัวหน้าสายวิชา และครูที่มีความสามารถ มีประสบการณ์ ซึ่งในการดำเนินงานจะต้องอาศัยความร่วมมือ ประสานงานวางแผนร่วมกันทั้งผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศต้องมีความจริงใจต่อกันในการทำงาน ทำงานเสมอกัน การนิเทศการสอนต้องเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการของแต่ละสถานที่

กระบวนการนิเทศการสอน

กระบวนการนิเทศการสอนเพื่อเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติการสอนของครูนั้นได้มีการศึกษากันอย่างจริงจังและต่อเนื่องมาตลอดเวลา มีข้อสรุปมากมายหลายรูปแบบซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการนิเทศการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แฮร์ริส (Harris. 1985 : 12 - 15) ได้เสนอขั้นตอนในกระบวนการนิเทศการสอนซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 6 ขั้นตอน ดังนี้

(1) การประเมินสภาพปัจจุบัน (Assessing) เป็นกระบวนการที่ศึกษาสภาพต่างๆ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ในการนำไปใช้กำหนดความต้องการในการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจกระทำได้โดยการวิเคราะห์ การสังเกต การตรวจสอบ การวัดผล และการเปรียบเทียบการปฏิบัติงาน

(2) การจัดการลำดับความสำคัญ (Prioritizing) เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการตั้งเป้าหมาย วัตถุประสงค์เฉพาะ การเลือกสิ่งที่จะเปลี่ยนแปลงและการจัดลำดับความสำคัญของสิ่งที่จะทำการเปลี่ยนแปลง

(3) การออกแบบวิธีการนิเทศ (Designing) เป็นกระบวนการในการวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงให้บังเกิดผล โดยการจัดเตรียมองค์ประกอบต่างๆ ทั้งหมด การกำหนดรูปแบบการทำงานไว้โดยการรวบรวมหรือประยุกต์ความคิดเห็นหรือหลักการใหม่ๆ เข้าด้วยกัน การจัดเตรียมสิ่งต่างๆ ให้พร้อม การจัดระบบการทำงานอย่างถูกวิธีและการจัดทำโครงการนิเทศ

(4) การจัดการทรัพยากร (Allocating Resources) เป็นกระบวนการในการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ให้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งอาจทำได้โดยการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ตามความต้องการจำเป็นของบุคลากรและโครงการ การจัดแบ่งทรัพยากรให้ได้สัดส่วนกัน การระบุและการจัดตั้งทรัพยากรโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะและการจัดเตรียมบุคลากรตามโครงการเฉพาะหรือตามวัตถุประสงค์ต่างๆ

(5) การประสานงาน (Coordinating) เป็นกระบวนการประสานคน เวลา วัสดุ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อที่จะกำหนดภารกิจต่างๆ ในการเปลี่ยนแปลงให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งอาจทำได้โดยการประสานการกระทำต่างๆ เข้าด้วยกัน วิธีการที่สะดวกราบรื่นและสอดคล้องกันมีความเป็นไปได้มีการกำหนดเวลาทำงานเป็นช่วงๆ และต่อเนื่องกันและมีความชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน

(6) การอำนวยความสะดวก (Directing) เป็นกระบวนการใช้อิทธิพลให้เหมาะสมกับสิ่งต่างๆ และมีความเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งทำได้โดยการตั้งคณะทำงาน การกำหนดวิธีการหรือกฎเกณฑ์การทำงาน การจัดระเบียบเกี่ยวกับเวลา ผลงานระดับหรือคุณค่าของงาน การให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบ และข้อกำหนดต่างๆ วิธีการเฉพาะอย่างและการพิจารณาสิ่งที่เปลี่ยนแปลงต่างๆ

กระบวนการนิเทศการสอนจะดำเนินไปเป็นวงจรตามลำดับขั้น โดยเริ่มตั้งแต่การประเมินสภาพปัจจุบัน การจัดลำดับความสำคัญ การออกแบบวิธีการนิเทศ การจัดสรรทรัพยากร การประสานงานและการอำนวยความสะดวก ซึ่งวงจรของกระบวนการจะจบลงด้วยการกลับมาสู่การประเมินสภาพปัจจุบันว่าประสบความสำเร็จมากน้อยเป็นพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุงต่อไป

สังต์ อุทรานันท์ (2530 : 84) ได้สรุปถึงกระบวนการการนิเทศการสอนที่มีความสอดคล้องกับสภาพของสังคมไทยได้ว่าประกอบด้วยขั้นตอนเหล่านี้ คือ

- (1) วางแผนการนิเทศ (Planning)
- (2) ให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน (Informing)
- (3) ลงมือปฏิบัติ (Doing)
- (4) เสริมสร้างกำลังใจ (Reinforcing)
- (5) ประเมินการนิเทศ (Evaluating)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า กระบวนการนิเทศการสอนเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้ การนิเทศการศึกษาบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ซึ่งจะต้องประกอบด้วย การสำรวจ สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผนกำหนดแผน การประสานงานตามแผน การปฏิบัติตามแผนและโครงการ การควบคุมและการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งทุกส่วน จะต้องมีความต่อเนื่องกันอย่างมีระเบียบแบบแผนที่แน่นอนชัดเจน

กระบวนการนิเทศในรูปแบบต่างๆ นั้นได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าผู้ใดจะประยุกต์หลักการหรือทฤษฎีใดมาใช้ออกแบบตามที่คิดว่าจะมีความเหมาะสม แท้ที่จริงแล้วกระบวนการนิเทศการสอนทุกๆ รูปแบบ ก็มีความปรารถนาอย่างเดียวกัน คือ การนิเทศที่มีประสิทธิภาพต่อคุณภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียน

เทคนิคและวิธีการที่ใช้ในการนิเทศการสอน

เทคนิคการนิเทศ หมายถึง วิธีการนำกิจกรรมต่างๆ ทางนิเทศไปใช้ในการ ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมกับบุคคล สถานที่ เวลาหรือสถานการณ์นั้นๆ

การนิเทศสมัยใหม่นั้นเน้นลักษณะผู้นิเทศที่เป็นทั้งเพื่อนร่วมงาน ผู้คงแก่เรียน และผู้ให้คำปรึกษาแนะนำที่ดีได้

สังต์ อุทรานันท์ (2530 : 153) กล่าวว่า การนิเทศการสอนสามารถจะกระทำได้ ทั้งทางตรงและทางอ้อม การนิเทศทางตรงนั้น ได้แก่ การเข้าไปสังเกตพฤติกรรมการเรียน การสอนแล้วให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ส่วนการนิเทศทาง อ้อมนั้นเป็นการนิเทศโดยผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศไม่ต้องเผชิญหน้ากัน เช่น การให้ ศึกษาเอกสาร การดูวิดีโอ อย่างไรก็ตามการนิเทศทางตรงเป็นเทคนิควิธีที่สามารถช่วยปรับปรุง พฤติกรรมการเรียนการสอนของคุณได้มากที่สุด

ซารี มณีศรี (2542 : 108) แบ่งเทคนิคการนิเทศออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

(1). การนิเทศเป็นกลุ่มมีวิธีการ ดังต่อไปนี้

- 1) การจัดตั้งคณะกรรมการ
- 2) การเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ ได้แก่ การจัดการศึกษาเพิ่มเติมนอก เวลาราชการ
- 3) การจัดห้องปฏิบัติการหลักสูตร
- 4) การส่งเสริมการอ่าน
- 5) การสาธิตการสอน
- 6) การศึกษานอกสถานที่
- 7) การฟังคำบรรยาย
- 8) การอภิปราย
- 9) การจัดห้องสมุดวิชาชีพ

- 10) การจัดตั้งองค์วิชาชีพและการประชุมวิชาชีพ
 - 11) การจัดทำหนังสือและคู่มือครู
 - 12) การประชุมครูและการประชุมผู้บริหาร
 - 13) การประชุมปฏิบัติการหรือการประชุมกลุ่ม
- (2) การนิเทศบุคคล มีวิธีการดังนี้
- 1) การสังเกตการสอนในชั้นเรียน
 - 2) การทดลองในชั้นเรียน
 - 3) การปรึกษาหารือ
 - 4) การเยี่ยมชั้นเรียนอื่น
 - 5) การเลือกวัสดุอุปกรณ์การสอน
 - 6) การประเมินผลตนเอง

ครุรักษ์ ภิมย์รักษ์ (2538 : 76) ได้เสนอแนะกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นเทคนิคที่สำคัญในการนิเทศเพื่อปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูไว้ 23 กิจกรรม ได้แก่ การบรรยาย การใช้สื่อประกอบการบรรยาย การเสนอข้อมูลเป็นกลุ่ม การดูภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ การฟังเทปบันทึกเสียงวิทยุหรือเครื่องบันทึกเสียง การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ การสังเกตในชั้นเรียน การสาธิต การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสัมภาษณ์เฉพาะเรื่อง การสัมภาษณ์ทางอ้อม การอภิปราย การอ่าน การวิเคราะห์ การคิดคำนวณ การระดมสมอง การใช้วีดิทัศน์และภาพถ่าย การใช้บทบาทสมมติ การเขียน และการแนะนำให้ปฏิบัติ

การนิเทศการศึกษาในปัจจุบัน จะเน้นกระบวนการนิเทศมากกว่าการเน้นบทบาทของผู้นิเทศ โดยจะมองการนิเทศการศึกษาในลักษณะของกระบวนการการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่คาดหวัง ในลักษณะเช่นนี้ผู้ที่มีส่วนร่วมในการทำงานทุกคนจึงมีบทบาทในฐานะผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

สรุปได้ว่า การนิเทศการสอนสามารถใช้เทคนิคได้หลายวิธี ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย และสถานการณ์อันเหมาะสมในการที่จะนำไปใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของครู

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันเป็นการสอนที่มุ่งเน้นเพื่อการสื่อสาร (Communicative) ตามหลักการสอนแนว Communicative Approach (กรมวิชาการ. 2546 : 221) ซึ่งเน้นให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอย่างมีความหมาย หรือเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้การสอนแบบ

Communicative Approach นี้ ครูต้องสอนทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน นอกจากนั้นต้องให้มีความรู้ทางไวยากรณ์ประสานกัน นักเรียนต้องมีโอกาสได้เข้าร่วมปฏิสัมพันธ์ทางการสื่อสาร อย่างเหมาะสม ดังจะเห็นได้จากสาระของ หลักสูตรทั้ง 4 สาระ ประกอบด้วย ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษาด้วยความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

การที่นักเรียนจะมีความสามารถในการใช้ทักษะทั้ง 4 ทักษะ ได้อย่างคล่องแคล่วและกว้างขวางได้นั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของครูผู้สอนในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน ครูผู้สอนจึงไม่เพียงแต่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเท่านั้น แต่ต้องเข้าใจและรู้จักใช้กลวิธีในการสอน รวมทั้งเลือกเทคนิควิธีในการนำเสนอเนื้อหาและเทคนิคการฝึกฝนต่างๆ นอกจากนี้ ครูต้องมีความรู้และความเข้าใจในหลักสูตร เนื้อหาวิชาที่สอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลด้วย เพื่อให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จและมีสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

วัตถุประสงค์และโครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรเป็นหัวใจของการเรียนการสอน เพราะเป็นสิ่งที่แนะแนวทางให้ครูและบอกให้ครูรู้ว่าจะสอนอะไร หลักสูตรเป็นนโยบาย ข้อกำหนดหรือแนวทางในการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคาดหวังว่าเมื่อผู้เรียนเรียนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ สามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (กรมวิชาการ. 2545 : 1)

หลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

โครงสร้างหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ กำหนดตามระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียน (Proficiency - Based) เป็นสำคัญโดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ (กรมวิชาการ. 2545 : 1)

- (1) ช่วงชั้น ป.1 - 3 ระดับเตรียมความพร้อม (Preparatory Level)
- (2) ช่วงชั้น ป.4 - 6 ระดับต้น (Beginner Level)
- (3) ช่วงชั้น ม.1 - 3 ระดับกำลังพัฒนา (Developing Level)
- (4) ช่วงชั้น ม.4 - 6 ระดับก้าวหน้า (Expanding Level)

สาระของหลักสูตร สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
(กรมวิชาการ. 2545 : 5)

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
(กรมวิชาการ. 2545 : 5)

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความ
เรื่องที่ฟังและอ่านจาก สื่อประเภทต่างๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร
แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสม เพื่อการเรียนรู้
ตลอดชีวิต

มาตรฐาน ต 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูล
ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และ
สุนทรีย์ภาพ

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของ
ภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษา
และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่ม
สาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ
ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้
การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ตารางที่ 2.1 มาตรฐาน ต 1.1 : เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่านสารมารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป.1 - 3	ป.4 - 6
1. เข้าใจคำสั่ง คำขอร้อง ภาษาท่าทาง และประโยคง่ายๆ ในสถานการณ์ใกล้ตัว	1. เข้าใจคำสั่ง คำขอร้อง ภาษาท่าทาง และคำแนะนำในสังคมรอบตัว
2. อ่านออกเสียงคำ กลุ่มคำและประโยคง่ายๆ ได้ถูกต้องตามหลักการอ่านออกเสียง	2. อ่านออกเสียงคำ ประโยค และข้อความง่ายๆ ได้ถูกต้องตามหลักการอ่านออกเสียง
3. เข้าใจคำ กลุ่มคำ และประโยค โดยถ่ายโอนเป็นภาพหรือสัญลักษณ์ง่ายๆ	3. เข้าใจประโยคข้อความสั้นๆ โดยถ่ายโอนเป็นภาพหรือสัญลักษณ์และถ่ายโอนข้อมูลจากภาพหรือสัญลักษณ์เป็นประโยคหรือข้อความสั้นๆ
4. เข้าใจบทสนทนาเรื่องสั้นๆ หรือนิทานง่ายๆ มีภาพประกอบ	4. เข้าใจบทสนทนา เรื่องสั้นๆ เรื่องเล่า และนิทาน

ที่มา : กรมวิชาการ (2545 : 7 - 17)

ตารางที่ 2.2 มาตรฐาน ต 1.2 : มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป.1 - 3	ป.4 - 6
1. ใช้ภาษาง่ายๆ สั้นๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล โดยใช้สื่อ นวัตกรรมง่ายๆ	1. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล โดยใช้นวัตกรรมง่ายๆ และ สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในสถานศึกษา
2. ใช้ภาษาง่ายๆ สั้นๆ เพื่อแสดงความต้องการของตน โดยใช้สื่อเทคโนโลยีง่ายๆ ที่มีอยู่ในสถานศึกษา	2. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความต้องการ ของตน เสนอความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น และ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยใช้สื่อ เทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้ทั้งใน และนอกสถานศึกษา
3. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อขอและให้ข้อมูล เกี่ยวกับบุคคลและสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยใช้ ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษา และ ผลจากการฝึกทักษะต่างๆ	3. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบายเกี่ยวกับบุคคล และสิ่งต่างๆ ที่พบ เห็นในชีวิตประจำวันและสร้างองค์ความรู้ โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทาง ภาษา และผลจากการฝึกทักษะต่างๆ
4. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความรู้สึกของตน โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทาง ภาษาและผลจากการฝึกทักษะต่างๆ รวมทั้งวิธีการเรียนภาษาต่างประเทศ ที่ได้ผล	4. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความรู้สึกของตน และบอกเหตุผลโดยใช้ประโยชน์จากสื่อ การเรียนทางภาษา และผลจากการฝึก ทักษะต่างๆ รวมทั้งเลือกวิธีการเรียน ภาษาต่างประเทศที่ได้ผล

ตารางที่ 2.3 มาตรฐาน ต 1.3 : เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และสุนทรีย์ภาพ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป.1 - 3	ป.4 - 6
1. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และสิ่งใกล้ตัว ทั่วไปด้วยท่าทาง ภาพ คำ และข้อความสั้นๆ	1. ให้ข้อมูลง่ายๆ เกี่ยวกับตนเอง สิ่งแวดล้อม และสังคมใกล้ตัว ด้วยข้อความสั้นๆ
2. นำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับข้อมูลต่างๆ ในกิจวัตรประจำวัน	2. นำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่ใกล้ตัว
3. นำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูล ข้อเท็จจริงได้อย่างถูกต้อง	3. นำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องต่างๆ ที่ใกล้ตัวได้อย่างมีวิจารณญาณ
4. นำเสนอกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับวัย ตามความสนใจด้วยความสนุกสนาน	4. นำเสนอบทเพลงหรือบทกวีที่เป็นที่รู้จักหรือข้อมูลจากสื่อประเภทต่างๆ ตามความสนใจด้วยความสนุกสนาน

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

ตารางที่ 2.4 มาตรฐาน ต 2.1 : เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐานการเรียนรู้	
ป.1 - 3	ป.4 - 6
1. เข้าใจรูปแบบพฤติกรรม และการใช้ถ้อยคำ สำนวนง่ายๆ ในการติดต่อปฏิสัมพันธ์ตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	1. เข้าใจรูปแบบพฤติกรรม และการใช้ถ้อยคำ สำนวน ในการติดต่อปฏิสัมพันธ์ ตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
2. รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณี เทศกาลงานฉลองในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	2. รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณี เทศกาลงานฉลองในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

ตารางที่ 2.5 มาตรฐาน ต 2.2 : เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป.1 - 3	ป.4 - 6
1. เข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาต่างประเทศกับภาษาไทยในเรื่องเสียงสระพยัญชนะ คำ วลี ประโยค และข้อความง่าย ๆ	1. เข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาต่างประเทศกับภาษาไทยในเรื่องเสียงสระพยัญชนะ คำ วลี ประโยค และข้อความง่าย ๆ และนำไปใช้ได้ถูกต้อง
2. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย	2. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสม
3. เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้และความบันเทิง	3. เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้ ความบันเทิง และการเข้าสู่สังคม
4. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม	4. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

ตารางที่ 2.6 มาตรฐาน ต 3.1 : ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป.1 - 3	ป.3 - 6
1. เข้าใจคำและกลุ่มภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ	1. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระภาษาต่างประเทศง่าย ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ
2. ถ่ายทอดความหมายของคำและกลุ่มคำที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เป็นภาษาต่างประเทศ	2. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

ตารางที่ 2.7 มาตรฐาน ต 4.1 : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ
ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป.1 - 3	ป.4 - 6
1. ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ ในสถานศึกษา	1. ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ ในสถานศึกษา ด้วยวิธีการและรูปแบบง่ายๆ
	2. ใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารกับบุคคล ภายในสถานศึกษา

ตารางที่ 2.8 มาตรฐาน ต 4.2 : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้
การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันใน
สังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป.1 - 3	ป.4 - 6
1. ใช้ภาษาต่างประเทศอย่างง่าย เพื่อสื่อสาร ขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ในท้องถิ่น ของตน	1. ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อสารขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ในสถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์จริง
	2. ใช้ภาษาต่างประเทศในการปฏิบัติงานร่วม กับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยรู้จักรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดง ความคิดเห็นของตนเองอย่างเหมาะสม

หมายเหตุ

กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็น เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรง
ชีวิตให้มีคุณภาพสำหรับผู้เรียนทุกคน สถานศึกษาจึงต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนบรรลุ
ตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดไว้ทั้งหมด

สำหรับสาระการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน
สถานศึกษาสามารถพัฒนาเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 18 -19)

ทักษะทางภาษาและเนื้อหา

เนื้อหาวิชาเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีส่วนกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาและ กิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนั้นยังเป็นสิ่งที่ให้ความรู้กับผู้เรียนที่สามารถนำไปดำรงชีวิต ได้ดังที่ โจทีย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 78) กล่าวว่าเนื้อหาวิชา หมายถึง ความรู้ที่ดัดแปลง มาจากศาสตร์ต่างๆ เพื่อให้เหมาะสมกับระดับการศึกษา เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนค้นพบ ความจริงได้ด้วยตนเองและสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตและสังคม วิชาภาษาอังกฤษมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยฝึกการใช้ภาษาด้วย การฟัง พูด อ่าน และเขียนไปพร้อมๆ กันซึ่งทักษะทางภาษาจะเกิดขึ้นจากการฝึกใช้บ่อยครั้ง การฝึกฟัง ฝึกพูด ฝึกอ่าน และฝึกเขียนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น การใช้ภาษาในการสื่อความหมายใน บริบทภาษาตามสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและเพื่อการประกอบอาชีพ สถานศึกษาและชุมชนจึงควรมีบทบาท ในการกำหนดรายวิชาต่างๆ ตามความพร้อมและความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

การปรับเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไปเป็น สิ่งจำเป็นมากต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ดังนั้น ครูผู้สอนควรมีความรู้ในเรื่องของหลักสูตร เนื้อหาวิชาที่ตัวเองกำลังสอนอยู่เป็นอย่างดี

ครูภาษาอังกฤษที่ดีจึงควรมีความรู้ในเนื้อหาวิชาและมีความสามารถในการใช้ ภาษาเป็นอย่างดี คอร์ดอร์ (Corder. 1973 : 139 - 140) กล่าวว่าในปัจจุบันครูสอนภาษาอังกฤษ ต้องมีความรู้ทางภาษาศาสตร์ จึงจะสอนได้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูสอนภาษาอังกฤษ ต้องมีความรู้ทางด้านเนื้อหาและวิธีการสอน คือ รู้ว่าจะสอนอะไรและสอนอย่างไร การสอนอะไรนั้น หมายถึง เนื้อหาที่จะสอน ซึ่งหมายถึง ความรู้ในภาษาที่จะสอนและความรู้ทางด้านภาษาศาสตร์ อันได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับระบบเสียง ระบบคำ และระบบไวยากรณ์

ครูภาษาอังกฤษจะต้องมีความสามารถในการใช้ทักษะทางภาษาได้อย่างถูกต้อง และคล่องแคล่วทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2533 : 8) ได้สรุปไว้ว่า ครูภาษาอังกฤษจะต้องมีความรู้ความสามารถ ในเรื่องของเสียงและการออกเสียง (Pronunciation) คือ จะต้องออกเสียงได้อย่างถูกต้อง การฟัง (aural comprehension) จะต้องฟังและเข้าใจเนื้อความนั้นๆ การพูด (Speaking) จะต้องพูดได้ อย่างถูกต้องชัดเจน การอ่าน (Reading Comprehension) การวิเคราะห์คำศัพท์ต่างๆ (Language Analysis) จะต้องวิเคราะห์คำต่างๆ ได้

อย่างไรก็ตามทักษะจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ ดังที่ อาภรณ์ ใจเที่ยง (2537 : 168) ได้สรุปไว้ว่า ผู้ที่เกิดทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมใดก็ตาม คือ ผู้ที่มีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ ได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว ชำนาญ มีความ สามารถในการดำเนินงานนั้นให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ผู้ที่มีทักษะทางภาษา หมายถึงผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญทางโครงสร้างของภาษาอังกฤษ คำศัพท์ รากคำและศาสตร์สามารถดำเนินการสอนได้อย่างคล่องแคล่วราบรื่นและเรียบร้อยทำให้ผู้เรียนเกิดความกระจำงในบทเรียนได้

ในปัจจุบันความรู้ของครูภาษาอังกฤษด้านทักษะทางภาษาและเนื้อหาวิชายังเป็นปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอยู่มาก ดังที่ พิศรวัลย์ โกวิทวที (2537 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า ครูบางคนมีความรู้ไม่เพียงพอ เพราะมิได้เรียนหรือฝึกมาโดยตรง การออกเสียงก็อาจจะไม่ถูกต้องบางครั้งก็ไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษกับนักเรียน

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ครูมีความต้องการได้รับความช่วยเหลือ การฝึก การแนะนำ ตลอดจนต้องการเข้ารับการอบรมในด้านทักษะทางภาษาและเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่เป็นความรู้ใหม่ๆ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในปัจจุบัน มีวิธีสอนจำแนกออกไปมากมายและวิธีสอนใหม่ๆ เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ไม่มีวิธีสอนใดๆ ที่ดีที่สุด วิธีสอนอย่างหนึ่งอาจเหมาะหรือไม่เหมาะกับการสอนวิชาหนึ่งหรือในสถานการณ์หนึ่ง ปัญหานี้จะจำเป็นที่จะต้องให้ผู้สอนใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบ (สนั่น มีชันหมาก. 2538 : 264) ดังนั้น ครูผู้สอนจะต้องเลือกใช้วิธีสอนต่างๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหา ความสนใจและวัยของผู้เรียน

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนจำเป็นที่จะต้องรู้ความแตกต่างระหว่างเทคนิคการสอน วิธีสอน และแนวคิด ทฤษฎี ซึ่งเป็นที่มาของวิธีสอนแบบต่างๆ เพื่อจะได้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของคำทั้งสามตามระดับชั้น วิธีสอนบางวิธีเป็นที่นิยมใช้กันอยู่นาน บางวิธีถูกนำมาใช้เพียงช่วงเวลาหนึ่ง แล้วก็เสื่อมความนิยมไป การที่วิธีสอนแต่ละวิธีไม่ได้รับความนิยมต่อเนื่อง มิใช่มีความล้มเหลวในการปฏิบัติจริง แต่มีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงด้านแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านจิตวิทยา ด้านภาษาศาสตร์ และด้านการศึกษา

แนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดในยุคสมัยต่างๆ ของนักปรัชญา นักจิตวิทยา และนักภาษาศาสตร์ซึ่งเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาหลายแนวทาง ที่ได้พัฒนาไปหลายรูปแบบตามยุคสมัยจนถึงแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่มีลักษณะเด่นชัด คือ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner - Centered)

การจัดการเรียนการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่มีการฝึกปฏิบัติ มีการนำภาษาไปใช้ได้จริงตามหน้าที่ของภาษาในการสื่อความหมายโดยมีเป้าหมายอยู่ที่การใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสภาพสังคม ดังนั้น การจัดกระบวนการเรียนรู้ จะมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้

ภาษาให้มาก และให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีอยู่หลากหลาย ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนจึงควรเลือกใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ต่างๆ (Learning Strategies) ที่เหมาะสมกับวัย และระดับชั้นของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีลีลาการเรียนรู้ (Learning Styles) เป็นของตนเอง กลยุทธ์การเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่ กลยุทธ์ในการสื่อสาร ทักษะการจำ ทักษะการถาม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดเชิงสร้างสรรค์ การประเมินตนเอง การวางแผน จัดการเรียนรู้ของตนเอง การใช้วิธีเรียนแบบต่างๆ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ฯลฯ ได้เหมาะสมกับตนเองตามระดับชั้น

วิธีการสอนและเทคนิคการสอนเป็นสื่อกลางที่ครูจะใช้ในการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจตามเนื้อหาวิชาที่กำหนด เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังที่ อารมณ์ ใจเที่ยง (2540 : 95) ได้สรุปไว้ว่า วิธีสอน หมายถึง กระบวนการต่างๆ ที่ผู้สอนใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

กรมวิชาการ (2546 : 221) ได้กำหนดวิธีการสอนภาษาอังกฤษใหม่ตามหลักสูตรปัจจุบัน เป็นการสอนเพื่อสื่อความหมาย (Communicative Approach) โดยมุ่งให้นักเรียนมีทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

(1) เป็นการสอนให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างแท้จริงไม่ว่าจะในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองมีเจตคติที่ดีเห็นคุณค่าของการเรียนภาษาอังกฤษ

(2) เป็นการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญคำนึงถึงความต้องการของนักเรียนว่าต้องการเรียนเพื่อจุดประสงค์ใด คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ความตั้งใจตลอดจนความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน

(3) การดำเนินการสอนใช้กิจกรรมทางภาษาเป็นหัวใจในการสอนเน้นกิจกรรมของนักเรียนมากกว่ากิจกรรมของครูให้นักเรียนมีโอกาสฝึกภาษา เพื่อสื่อความหมายตามสถานการณ์ต่างๆ

(4) นักเรียนเรียนรู้ด้วยการฝึกฝนการใช้ภาษาเป็นส่วนใหญ่มิใช่จากการสอนของครูเพียงอย่างเดียว เรียนจากกิจกรรมและสื่อการเรียนต่างๆ โดยมีการทำงานเป็นกลุ่มเป็นคู่ หรือตามลำพัง

(5) บทบาทของครูผู้สอนจะเปลี่ยนจากผู้สอนหรือผู้แสดงมาเป็นผู้ชี้แนะหรือผู้กำกับการแสดง เป็นผู้จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รับการฝึกฝน คอยกระตุ้นชี้แนะแนวทางให้การเรียนการสอนคล่องตัวมีชีวิตชีวาและมีความหมาย

(6) เน้นการสอนภาษาอังกฤษให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นๆ มิได้มุ่งเน้นเนื้อหาวิชาและทักษะทางภาษาอังกฤษอย่างเดียว

การที่จะทำให้การเรียนการสอนตามแนวคิดใหม่นี้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้นนั้นจะต้องอาศัยครูที่มีความรู้ความสามารถในด้านเทคนิควิธีสอน และการจัดกิจกรรมการเรียน

การสอน ตลอดจนมีความชำนาญในการสอนภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี ซึ่งอุบล แคล้วกลาง (2540 : 42) ได้สรุปถึงความต้องการด้านเทคนิควิธีสอนไว้ว่า ครูภาษาอังกฤษมีความต้องการเข้ารับการอบรมเรื่องเทคนิคและวิธีสอนที่มีคุณภาพ สนุกเร้าความสนใจเด็ก เพื่อให้สนุกสนานในการเรียน สรุปได้ว่า ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษมีความต้องการพัฒนาทางการสอนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

สื่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังที่ อารมณ์ ใจเที่ยง (2540 : 182) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการสอนไว้ว่า

สื่อการสอนเปรียบได้กับมือที่สามของครู เพราะครูสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือทุ่นแรง ช่วยเสริมให้การสอนน่าสนใจ และลดพลังงานงานที่ครูต้องพูดอธิบายให้น้อยลงได้ เป็นการประหยัดเวลาการสอนลง สื่อการสอนจะช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ช่วยสร้างความเข้าใจให้ชัดเจนขึ้นและช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้นตลอดจนจำได้นาน

พิตรวัลย์ โกวิทวที (2537 : 119 - 120) ได้กล่าวถึงสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีหลายประเภท ซึ่งแบ่งออกตามลักษณะของสื่อเป็น 4 ประเภท ได้แก่

(1) สื่อการสอนภาษาอังกฤษประเภทวัสดุ ประกอบด้วย

1) วัสดุประเภทสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือเรียน คู่มือครู เอกสารประกอบการสอน โครมการสอน วารสาร จุลสาร หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออุเทศ บทเรียน แบบโปรแกรมเอกสารแนะแนวทาง

2) วัสดุประดิษฐ์ เป็นสิ่งที่ครูสามารถทำด้วยตนเอง ซึ่งอาจจะใช้กระดาษ ไม้ พลาสติก และสิ่งอื่นๆ ที่ครูนำมาประดิษฐ์ขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่น ใช้กระดาษทำภาพเขียน บัตรคำ แถบประโยค แผนภูมิ แผนที่ กราฟ กระเป่าผืน แผ่นภาพพลิกภาพสำเร็จรูป นอกจากนั้นก็มีกระดานตะปู กระดานผ้าสำริ ชุดการเรียนการสอน สไลด์ประกอบเสียง วีดิทัศน์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์

3) วัสดุถาวร ได้แก่ ของจริง ป้ายนิเทศ ของจำลอง ของตัวอย่าง ไปสเตอร์ แผนที่ กระดานดำ แผ่นเสียง ฯลฯ

4) วัสดุสิ้นเปลือง ได้แก่ ซอล์ก ดินสอสี ฯลฯ

นอกจากนี้ ยังมีวัสดุการสอนอีกหลายชนิดที่ครูสามารถจัดทำหรือจัดหามาให้ประกอบการสอนได้ โดยเฉพาะสื่อวัสดุที่ใช้ประกอบการเล่นเกมทางภาษาที่จะเป็นประโยชน์ต่อการฝึกทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียน

(2) สื่อการสอนภาษาอังกฤษประเภทอุปกรณ์ สื่อประเภทนี้เป็นสื่อที่ใช้ได้นาน มีความคงทนถาวรกว่าประเภทวัสดุ สื่อประเภทนี้ส่วนมากต้องใช้กับวัสดุต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องรับโทรทัศน์ ฯลฯ

(3) กิจกรรม การจัดกิจกรรมต่างๆ ถือว่าเป็นสื่อการเรียนการสอนทั้งสิ้น เช่น การทดลอง การสาธิต การจัดนิทรรศการ การเล่นเกม การทำโครงการ การศึกษานอกสถานที่ การแสดงบทบาทสมมติ การเล่าเรื่อง การร้องเพลง การให้คำปรึกษาประเภทร่อยกรอง การใช้เกมปริศนา การ์ตูน กลลวง

(4) สื่อการเรียนการสอนจากสิ่งแวดล้อม เป็นสื่อการเรียนการสอนที่หาได้ง่ายเพราะอยู่รอบตัวเรา เมื่อเข้าไปในชั้นเรียนครูอาจจะใช้ได้ตะ ปากกา ดินสอ ซึ่งเป็นของจริงสอนได้ ประการที่สำคัญคือ ตัวนักเรียน ผู้ที่ร่วมกิจกรรมกับครู นับเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทสิ่งแวดล้อมที่สำคัญยิ่ง

สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีให้เลือกใช้อยู่หลายประเภทดังที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งแต่ละประเภทก็มีลักษณะและคุณสมบัติที่แตกต่างกันไป ดังนั้น ครูผู้สอนควรมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับสื่อการสอนทั้งในเรื่องการผลิต การเลือกใช้สื่อการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหาในบทเรียนและสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาและการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

นอกจากความรู้ ความสามารถในด้านการผลิตและการเลือกการใช้สื่อ การจัดเก็บ รักษาสื่อและการซ่อมแซมสื่อที่ชำรุดก็เป็นสิ่งที่สำคัญที่ครูควรต้องทราบ ดังที่ อัมภา บุญช่วย (2533 : 107) กล่าวถึงการเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนว่าสื่อแต่ละประเภทจะมีวิธีการเก็บรักษาตามชนิดหรือประเภทของสื่อ เมื่อใช้เสร็จแล้วควรจะมีการจัดเก็บรักษาสื่ออย่างเป็นระบบ เมื่อเกิดชำรุดก็ควรรู้จักวิธีซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดี

ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า ครูภาษาอังกฤษยังขาดความเข้าใจในเรื่องสื่อการเรียนการสอนอยู่มาก และมีปัญหาเกี่ยวกับสื่อไม่เพียงพอ อีกทั้งยังขาดงบประมาณในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์

การวัดผลและประเมินผล

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 24) ระบุว่า ในการจัดการเรียนการสอนใดๆ ก็ตาม การสอนกับการวัดประเมินผลมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันมาตั้งแต่ต้นจนอาจกล่าวได้ว่า เมื่อมีการสอนต้องมีการประเมินผลควบคู่กันไปด้วยเสมอแต่วิธีการวัดและการประเมินอาจเปลี่ยนรูปแบบไปตามยุคสมัย การประเมินเป็นส่วนที่สำคัญและจำเป็นของกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งมีความหมายมากกว่าการให้เกรดหรือคะแนนรวม แต่เป็นการหาคำตอบที่สร้างสรรค์ในทางบวก และให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เกี่ยวกับความก้าวหน้าของผู้เรียน เพื่อตรวจสอบว่า การสอนนั้นบรรลุเป้าหมายในระดับใด ผลจากการประเมินจะนำไปสู่

การตัดสินใจที่มีผลต่อโรงเรียนในเชิงบริหารและการสร้างความเชื่อมั่นในสังคม การประเมินที่ดีส่วนหนึ่งต้องเป็นเสมือนเครื่องมือในการวัดและบ่งบอกถึงความสามารถของผู้เรียนตลอดหลักสูตรตามมาตรฐานการเรียนรู้

หลักการสำคัญในการประเมินผลที่พึงพิจารณา คือ การประเมินผลควรมีลักษณะเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เน้นคุณลักษณะความสามารถของผู้เรียนเป็นภาพรวม ผลการประเมินต้องชี้ให้เห็นผลการปรับปรุงการสอนของครูผู้สอน และความสำเร็จของผู้เรียนตามเป้าหมายหลักสูตร บ่งบอกถึงความสามารถในการนำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตจริงได้ ทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถที่หลากหลาย ไม่แยกเด็ดขาดจากการเรียนการสอน เป็นการให้ข้อมูลที่ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนรู้จักตนเอง และมองเห็นแนวทางที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น โดยเน้นความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูล ตรวจสอบและทบทวนซึ่งกันและกัน เน้นที่การวัดกระบวนการ (Process) เท่าๆ กับการวัดผลผลิต (Product) ของกระบวนการ เน้นการวัดที่สะท้อนให้เห็นถึงการใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรองรวมทั้งการใช้เหตุผลและการแก้ปัญหา

ข้อมูลที่จะนำมาใช้ประเมินจะต้องได้มาโดยกระบวนการเก็บรวบรวมจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับรูปแบบการประเมินผลตามหลักสูตรโดยใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินที่หลากหลายรูปแบบ เลือกนำมาใช้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับกระบวนการสอนของผู้สอนและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด บางครั้งอาจต้องปรับวิธีการหรือดัดแปลงเครื่องมือวัด เพื่อใช้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ บางกรณีจำเป็นต้องใช้เทคนิคการประเมินที่ผสมผสานหรือหลากหลาย เพื่อให้ได้ภาพเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่กว้างและสมบูรณ์

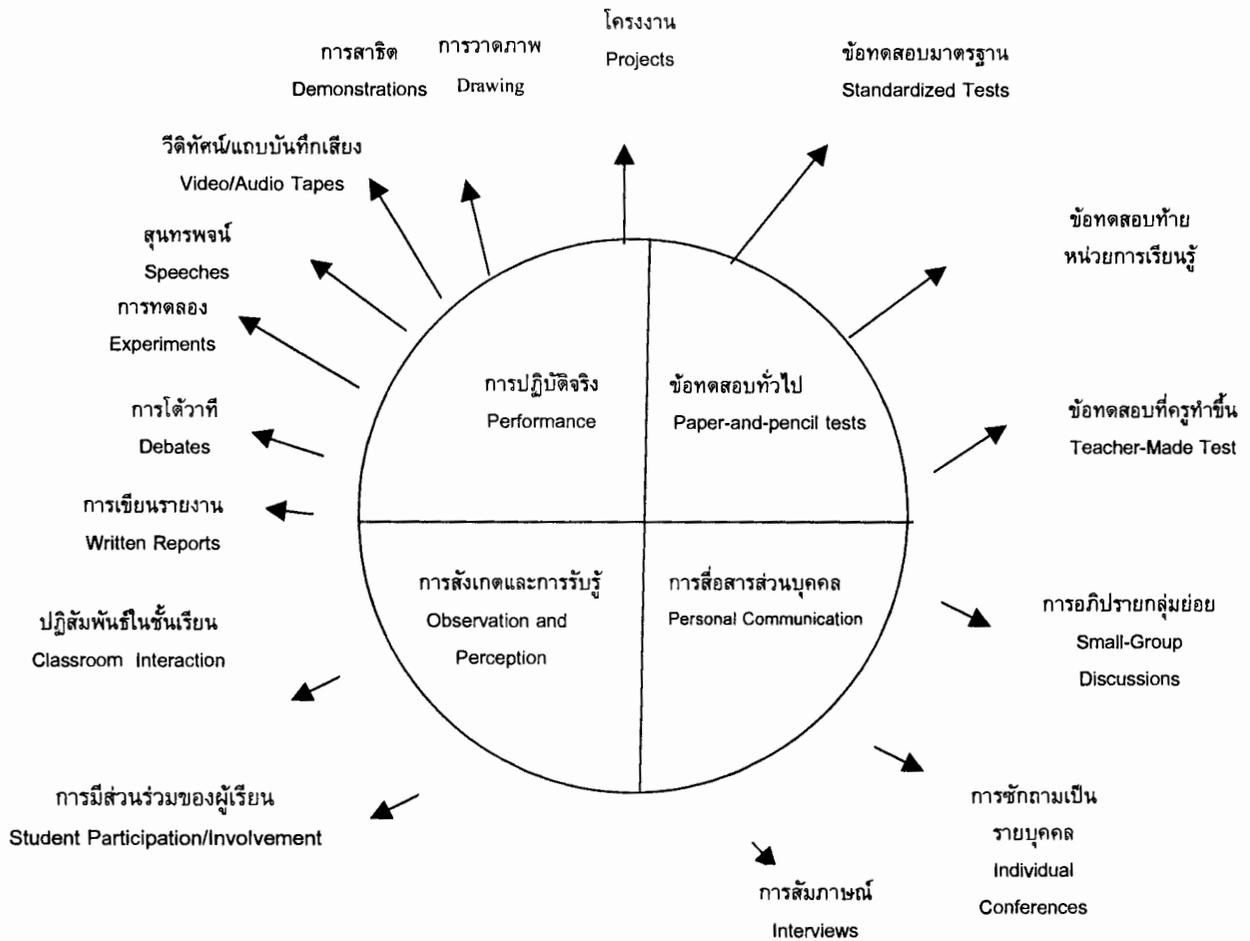
จากกระบวนการจัดการเรียนที่เปลี่ยนแปลง ภาระงานด้านการประเมินผล การเรียนระบบการวัดและประเมินผลที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ จึงต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกัน การประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเน้นไปที่การวัดและการประเมินผล ที่จะนำไปสู่การชี้ให้เห็นสภาพที่แท้จริงของผู้เรียน และสภาพจริงของการเรียนการสอน จากพฤติกรรมที่ผู้เรียนได้แสดงออก (Student Performance) สะท้อนให้เห็นความสามารถอย่างหลากหลายในการพัฒนาคนที่ชัดเจน สอดคล้องกับสมรรถภาพที่มีในตนเอง และจากการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งชี้ให้เห็นวิธีการตัดสินใจและการแก้ปัญหาด้วยตนเอง การใช้กิจกรรมการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) จะช่วยให้ค้นพบได้ว่าผู้เรียนเรียนรู้เรื่องต่างๆ มากน้อยเพียงใด (สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. 2545 : 25) นอกจากระบบการวัดและประเมินผลจะปรับเปลี่ยนแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิมซึ่งมีเพียงครูผู้สอน เป็นบุคคลหลายกลุ่ม ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้เรียน ซึ่งทำหน้าที่ทั้งประเมินตนเอง และประเมินเพื่อน (ในกลุ่ม) ผู้ปกครอง เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีการและเกณฑ์ต่างๆ ในการประเมินด้วย

ส่วนลักษณะภาษาที่นำมาประเมิน ควรเป็นภาษาที่ใช้ในสถานการณ์การสื่อสารตามสภาพจริง คือ เป็นข้อความสมบูรณ์ในตัวเอง เป็นภาษาที่เจ้าของภาษาใช้ มีความเป็นธรรมชาติอยู่ในบริบท ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียนด้วยการประเมินความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ควรประเมินความสามารถในการสื่อความหมายจริงๆ ไม่ควรแยกการใช้ภาษาออกจากสถานการณ์ และควรวัดให้ครอบคลุมองค์ประกอบทางภาษา อันประกอบด้วยความรู้เรื่องเสียง คำศัพท์ โครงสร้าง การใช้ภาษาในสถานการณ์และกลวิธีในการสื่อสาร แนวการประเมินเช่นนี้ช่วยเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร การสอนและการประเมิน

ในการวัดและประเมินผลการเรียน สถานศึกษาจะต้องทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของสถานศึกษาไว้ เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา และระดับชาติ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจ เกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนและสถานศึกษาแก่ผู้เกี่ยวข้องต่อไป

การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อได้ทราบความก้าวหน้าของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ของแต่ละรายวิชา ดังนั้น การประเมินความสามารถในการใช้ภาษาจึงต้องเน้นวิธีการและเครื่องมือวัดที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การวัดภาคปฏิบัติ การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การบันทึกพฤติกรรม แฟ้มสะสมงาน ฯลฯ ทั้งนี้ วิธีการและเครื่องมือวัดที่เลือกใช้ต้องสอดคล้องกับเนื้อหาภาษาหรือทักษะที่ต้องการวัดด้วย สรุปลักษณะของการประเมินผลทางภาษาเป็นแผนภูมิที่ปรับจากของ ฮาร์ดแลนด์ (Heartland AEA) ได้ดังนี้

แผนภูมิในการประเมินผล (ASSESSMENT PROFILE)

ที่มา : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 26)

ภาพที่ 2.1 แผนภูมิในการประเมินผล (ASSESSMENT PROFILE)

ผลการประเมินในระดับชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนได้ทราบความก้าวหน้าและความสำเร็จของตน สามารถนำผลไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนและควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง ทำให้ครูผู้สอนได้รู้ถึงความสามารถและเข้าใจความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ตลอดจนมองเห็นภาพความเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สามารถช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันที และนำมาจัดกลุ่มผู้เรียนได้ รวมทั้งใช้ประเมินผลการจัดกิจกรรมของตนเอง ทำให้ผู้ปกครองได้ทราบระดับความสำเร็จของผู้เรียน สามารถให้การสนับสนุนส่งเสริม เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้

การประเมินผลระดับสถานศึกษา กรมวิชาการ (2545 : 27) ระบุว่าเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของการเรียนรู้ และตัดสินผลการเรียน สถานศึกษาต้องจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้รายชั้นปีและช่วงชั้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการนำผลการประเมินช่วงชั้นไปพิจารณาตัดสินการเลื่อนชั้นของผู้เรียน

การประเมินผลนี้จะช่วยให้ข้อมูลอย่างดีสำหรับครูผู้สอนในการพิจารณาว่าการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน มีประสิทธิภาพหรือมีคุณภาพเพียงใด โดยดูจากผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับน่าพอใจหรือไม่ ข้อมูลผลการเรียนนี้จะป็นข้อมูลย้อนกลับด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และปัจจัยอื่นที่สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าเพียงพอเหมาะสมกับความต้องการหรือไม่ ผลจากการประเมินจะช่วยให้ครูผู้สอนและสถานศึกษานำมาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจปรับปรุงระบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ผลการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนที่พึงประสงค์

นอกจากนี้ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาสามารถช่วยผู้เรียนในการปรับปรุงแก้ไขผลการเรียน การวางแผนการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ ครูผู้สอนสามารถวางแผนช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ฝ่ายแนะแนวสามารถจัดบริการแนะแนวได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารได้ทราบถึงมาตรฐานด้านวิชาการของโรงเรียน และสามารถปรับสภาพการจัดการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้ปกครองรู้ความก้าวหน้าของผู้เรียนด้านต่างๆ เพื่อสนับสนุนพัฒนาการของผู้เรียน

ในการประเมินผลระดับสถานศึกษา สามารถทำได้ด้วยการใช้การทดสอบแบบต่างๆ ร่วมกับบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียน โดยลักษณะภาษาที่นำมาทดสอบและจุดประสงค์ในการประเมินควรสอดคล้องกับมาตรฐานและสาระการเรียนรู้รายปี มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) และองค์ความรู้ (Body of Language) ที่กำหนด ในกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริมและการประเมินผลการเรียนรู้ควบคู่ไปด้วย

การประเมินคุณภาพระดับชาติ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น เข้ารับการประเมินคุณภาพระดับชาติ สำหรับกลุ่มภาษาต่างประเทศจะมุ่งเป็นการประเมินความสามารถในการใช้ภาษา ทั้งความรู้ทางภาษาและความสามารถในการสื่อสารที่จำเป็นและมีความสำคัญตามระดับชั้น ผลจากการประเมินที่ได้ นอกจากจะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของผู้เรียน ของสถานศึกษาแต่ละแห่งและของประเทศในภาพรวมแล้ว ยังใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับกำหนดนโยบายระดับชาติ เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นๆ ในระดับประเทศ และในระดับสถานศึกษาต่อไป (กรมวิชาการ. 2545 : 28)

จะเห็นได้ว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนนั้นเป็นเรื่องสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูภาษาอังกฤษจะต้องมีความรู้เป็นอย่างดี ทั้งในเรื่องของการทดสอบ การออกแบบ

ข้อทดสอบ วิธีทดสอบ การประเมินผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและปลายภาคเรียน แต่จากสภาพปัจจุบัน ครูภาษาอังกฤษยังมีปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมาก

จากปัญหาเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษประสบอยู่ สรุปได้ว่า เกิดจากการที่ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวัดผลและประเมินผลอย่างแท้จริง ดังนั้น การนิเทศการสอนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวัดผลและประเมินผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2

ด้านภูมิศาสตร์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 มีพื้นที่ครอบคลุม 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางบัวทอง อำเภอไทรน้อย และอำเภอปากเกร็ด มีพื้นที่ประมาณ 487,877 ตารางกิโลเมตร มีเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

มีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมที่สำคัญหลายแห่ง โดยเฉพาะริมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาและคลอง เช่น เกาะเกร็ดเป็นแหล่งเครื่องปั้นดินเผา รวมทั้ง เป็นศูนย์วัฒนธรรมพื้นบ้านชาวมอญตั้งอยู่ใกล้วัดปรมย์ยิกาวาส สวนสมเด็จ อำเภopakเกร็ด ตลาดน้ำคูเวียง ตั้งอยู่ปากคลองบางคูเวียง ศูนย์สมุนไพร วัดสวนแก้ว อำเภอบางใหญ่ ตลาดน้ำอำเภอไทรน้อยตั้งอยู่ริมคลองพระพิมลราชอำเภอไทรน้อย เป็นต้น

ด้านประชากร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีเขต 2 มีประชากรทั้งสิ้น 493,310 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ผัก ผลไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ ค้าขาย และลูกจ้างทั่วไปมีรายได้เฉลี่ย 122,000 บาทต่อปี มีการอพยพจากประชากรต่างถิ่นเข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่ในลักษณะหมู่บ้านจัดสรร ปัจจุบันมีจำนวนหมู่บ้านจัดสรรเกิดขึ้นใหม่อย่างรวดเร็ว มีจำนวน 416 แห่ง ส่งผลถึงจำนวนประชากรที่เติบโตมากขึ้นตามลำดับ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีเขต 2 มีโรงเรียนในสังกัด 155 โรงเรียน เป็นโรงเรียนภาครัฐ 97 โรงเรียน ภาคเอกชน 58 โรงเรียน โรงเรียนภาครัฐที่อยู่ในเขตอำเภอปากเกร็ด

มี 32 โรงเรียน เขตอำเภอบางใหญ่มี 19 โรงเรียน อำเภอบางบัวทองมี 22 โรงเรียน และอำเภอไทรน้อยมี 24 โรงเรียน เป็นโรงเรียนเฉพาะมัธยมศึกษา 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนราษฎร์นิยม และโรงเรียนไทรน้อย โรงเรียนระดับประถมศึกษา 16 โรงเรียน และโรงเรียนขยายโอกาส 6 โรงเรียน

สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอไทรน้อย ที่ดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ มีทั้งหมด 22 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่ทำการสอนสาระวิชาภาษาอังกฤษในช่วงชั้นที่ 1 และ 2 นั่นคือ โรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสเฉพาะช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ประกอบด้วย

ตารางที่ 2.9 ตารางแสดงจำนวนครูภาษาอังกฤษในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2

โรงเรียน	จำนวนครู (คน)	จำนวนครู ภาษาอังกฤษ (คน)	หมายเหตุ
ขนาดใหญ่			
1. โรงเรียนวัดไทรใหญ่	35	3	เฉพาะช่วงชั้น
2. โรงเรียนชุมชนวัดไทรน้อย	24	4	ที่ 1, 2
3. โรงเรียนวัดปลายคลองขุนศรี	17	4	
4. โรงเรียนวัดมะสงมิตรภาพที่ 55	15	2	
5. โรงเรียนวัดสโมสร	14	2	
6. โรงเรียนวัดคลองขวาง	11	2	
ขนาดกลาง			
7. โรงเรียนวัดยอดพระพิมล	12	2	
8. โรงเรียนชุมชนวัดราษฎร์นิยม	11	2	
9. โรงเรียนดีมากอุปถัมภ์	9	2	
10. โรงเรียนวัดคลองดาคาลัย	9	1	
11. โรงเรียนวัดเสนิงส์	9	1	
12. โรงเรียนบ้านหนองเพรางาย	8	2	
13. โรงเรียนวัดคลองขุนศรี	6	3	
14. โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง	4	1	

ตารางที่ 2.9 ตารางแสดงจำนวนครูภาษาอังกฤษในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 (ต่อ)

โรงเรียน	จำนวนครู (คน)	จำนวนครู ภาษาอังกฤษ (คน)	หมายเหตุ
ขนาดเล็ก			
15. โรงเรียนวัดลากค้อน	8	6	
16. โรงเรียนวัดคลองเจ้า	4	4	
17. โรงเรียนบ้านราษฎร์นิยม	5	5	
18. โรงเรียนวัดเพรางาย	7	5	
19. โรงเรียนสมบูรณศาสตร์พัฒนา	6	1	
20. โรงเรียนบ้านคลองพระพิมล	4	2	
21. โรงเรียนบ้านคลองไต่ระนุ้ย	2	2	
22. โรงเรียนบ้านคลองหนึ่ง	3	3	
รวม	223	58	

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 (2548 : 3 - 4)

ครูส่วนใหญ่เป็นครูที่มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอไทรน้อย มีประสบการณ์สอนมานาน ประกอบกับการที่ขาดแคลนครูในปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีจึงจัดสรรงบประมาณในการจ้างครูอัตราจ้างอีกจำนวนหนึ่งเพื่อแก้ไขปัญหา ทำให้โรงเรียนในเขตอำเภอไทรน้อยมีครูใหม่ที่เพิ่งสำเร็จการศึกษามาทำการสอนเพิ่มขึ้น

นักเรียนเป็นนักเรียนในพื้นที่เขตบริการ ซึ่งผู้ปกครองมีอาชีพทางการเกษตร มีเพียงบางส่วนที่ย้ายติดตามผู้ปกครองมาจากต่างจังหวัด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ดิเรก คชชะ (2535) ได้ศึกษาความต้องการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนประถมศึกษา 211 โรงเรียน จำนวน 349 คน ในจังหวัดนนทบุรี เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษามีความต้องการนิเทศการสอนโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการสอน ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าครูมีความต้องการที่จะพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของตนให้บรรลุตามหลักสูตร แต่เนื่องจากมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น ไม่ค่อยได้ศึกษาหลักสูตรและวิธีการสอนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนที่จะดำเนินการสอนตามหลักสูตร ขาดการนิเทศติดตามผลการเรียนการสอนจากบุคลากรทางการนิเทศ อันได้แก่ ศึกษานิเทศก์ทุกระดับ เจ้าหน้าที่นิเทศจากกลุ่มโรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผลและจัดดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน สาเหตุที่ขาดการนิเทศติดตามผลการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ นั้นอาจเนื่องมาจากบุคลากรทางการนิเทศ ขาดความรู้ความเข้าใจ มีจำนวนไม่เพียงพอแก่ความต้องการ และไม่มีเวลาเพียงพอที่จะทำหน้าที่นิเทศแต่เพียงอย่างเดียว ต้องไปทำงานธุรการด้านอื่นมากเกินไป

อักษรา ประสิทธิ์ศิลป์ 2539 : บทคัดย่อ (ที่ได้ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางมีความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนในระดับมาก ในด้านวิธีการสอน และเทคนิคการสอน ครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษมีความต้องการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะในด้านหลักสูตร ภาษาศาสตร์ จิตวิทยาทั่วไป

วิไล บัสนะจะโน (2540) ได้ศึกษาความต้องการนิเทศด้านวิชาการจากศึกษานิเทศก์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานีมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการและเปรียบเทียบ ความต้องการการนิเทศด้านวิชาการ ประชากร จำนวน 178 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการนิเทศอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล และมีความต้องการน้อยในด้านการเตรียมการสอน

สุนีย์ เกียรติมาพรศักดิ์ (2540 : 26) ได้ศึกษาความต้องการ การนิเทศการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการนิเทศการสอนของครูภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย 249 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการนิเทศการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและเทคนิควิธีสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดผลประเมินผล และมีความต้องการน้อยในด้านการเตรียมการสอน

อุบล แคล้วกลาง (2540 : 32) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาและความต้องการนิเทศการสอน ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในเขตปฏิบัติการทางการศึกษาที่ 2 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามผลจากการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ มีปัญหาโดยรวมด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ครูผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษและสำเร็จการศึกษาวิชาเอกอื่นๆ มีปัญหาด้านสื่อการสอนแตกต่างกัน มีปัญหาโดยรวมด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

บุญล้อม ปานลักษณะ (2540 : 175 - 17) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2541 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2539 ในโรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตร พบว่าปัญหาด้านสื่อการสอน คือ สื่อการสอนมีไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับผลิตสื่อการสอนการจัดส่งสื่อการสอนจากหน่วยงานต้นสังกัดไม่ตรงตามความต้องการของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

วารางคณา ขำแสน (2542 : 41) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ส่วนกลาง กลุ่มที่ 5 พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษต้องการนิเทศด้านวิธีการสอนในระดับมากที่สุด ผู้นิเทศต้องมีคุณสมบัติเหมาะสม แนะนำวิธีการสอนที่แปลกใหม่ เผยแพร่ความรู้ด้านการวัดผลประเมินผลโดยเฉพาะการสร้างแบบทดสอบภาษาอังกฤษ และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเพียงพอ

ผาณิต มิ่งโมรา (2542 : 81) ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรีวัดดูประสงค์ การวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการนิเทศการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ประชากร คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 179 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีความต้องการนิเทศการสอนด้านวัตถุประสงค์และโครงสร้างหลักสูตร ด้านทักษะภาษาและเนื้อหาวิชา ด้านเทคนิควิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน และครูที่มีประสบการณ์มาก (11 ปีขึ้นไป) มีความต้องการนิเทศในระดับมากเป็นส่วนใหญ่

มณฑา พลรักษ์ (2546 : 77 - 86) ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร วัดดูประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการนิเทศการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ประชากร คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 431 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีความต้องการนิเทศการสอนโดยรวมทุกด้านในระดับมาก โดยมีความต้องการนิเทศด้านวัดผลและประเมินผลมากกว่าด้านอื่น และผลการเปรียบเทียบ พบว่า

ครูที่มีอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน และอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการนิเทศต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 11 ปี และครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการนิเทศในระดับมาก เป็นส่วนใหญ่

งานวิจัยต่างประเทศ

เกส (Guss. 1973 : 83 - 85) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความรู้สึกของครูที่มีต่อการนิเทศ พบว่า ครูคิดว่าการนิเทศยังไม่เป็นศูนย์กลางในการปรับปรุงการเรียนการสอน และยังไม่ได้ช่วยในการสอน ครูต้องการการนิเทศที่ช่วยเหลือเขาในการแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีความต้องการ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการนิเทศ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา เอกสารเกี่ยวกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทราบถึงความต้องการนิเทศของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ มี 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนในอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ว่ามีความต้องการการนิเทศด้านไหนมากน้อยเพียงใด และเกี่ยวข้องกับด้านใดมากที่สุด เพื่อเป็นประโยชน์กับโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนการการนิเทศหรือส่งครูเข้ารับการอบรม ให้สอดคล้องกับความต้องการของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และคุณลักษณะของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในด้านอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดของโรงเรียนที่ต่างกันนั้น จะมีความต้องการการนิเทศ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล แตกต่างกันหรือไม่